

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului

în cauza civilă

APLP nr. 54/220 COOP împotriva lui Garii Hacıaturov, Veaceslav Hacıaturov și
Timur Hacıaturov

(încasarea datoriei pentru consumul energiei termice)

împotriva încheierii din 25 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău,

(Dosarul nr. 2r-255/25

NR. PIGD 2-23041324-01-2r-10072025)

Recurenților li s-a cerut să formuleze un apel într-un interval nejustificat de scurt,
și aceștia au fost plasați într-o poziție procedurală dezavantajată.

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. C. Roșca)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Anton, A. Panov, O. Cojocaru)

20 august 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de Garii Hacıaturov, Veaceslav Hacıaturov și Timur Hacıaturov, reprezentați de avocatul Petru Răileanu,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Ion Munteanu

Gheorghe Stratulat, *judecători*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 21 martie 2023, APLP nr. 54/220 COOP a depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui Garii Hacıaturov, Veaceslav Hacıaturov și Timur Hacıaturov privind încasarea datoriei.

2. Prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 aprilie 2024 cererea de chemare în judecată a fost admisă integral. Deși la materialele dosarului este prezentată o scrisoare de expediere a hotărârii, care datează cu 2 mai 2024 (f.d. 28), la dosar nu sunt anexate avizele de recepționare a acesteia de către pârâți.

3. La 24 mai 2024, Garii Hacıaturov, Veaceslav Hacıaturov și Timur Hacıaturov, reprezentați de avocatul Petru Răileanu, au depus o cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 19 aprilie 2024 prin care au solicitat repunerea în termen a apelului, casarea integrală a hotărârii și emiterea unei noi decizii de respingere a cererii de chemare în judecată, amânarea plății taxei de stat și taxei de timbru până la prima ședință în instanța de apel.

4. Prin Încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 iulie 2024, a fost respinsă cererea de repunere în termen a apelului și restituit apelul ca fiind depus în afara termenului legal.

5. Avocatul Petru Răileanu a depus în interesele lui Garii Hacıaturov, Veaceslav Hacıaturov și Timur Hacıaturov o cerere de recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 25 iulie 2024 prin care a solicitat repunerea recursului în termen, casarea integrală a acesteia și pronunțarea unei decizii prin care să se dispună admiterea cererii de repunere în termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii din 19 aprilie 2024 și trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

6. În motivarea recursului a indicat că hotărârea primei instanțe de către recurenți a fost recepționată la 17 mai 2024, motiv pentru care a rămas termen extrem de scurt calculat de la recepționarea hotărârii. Astfel impunerea formulării unui apel în termen de o zi lucrătoare constituie o dificultate obiectivă care justifică o depășire minoră a

termenului, fapt ce trebuia apreciat de instanță în spiritul garantării accesului la justiție.

7. La fel, recurentul a atras atenția că încheierea Curții de Apel Chișinău a fost expediată avocatului la o adresă greșită, raileanu.pentru@gmail.com, în loc de adresa corectă raileanu.petru@gmail.com.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

8. Art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.”

9. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

10. Art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.”

11. Art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: b) să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.”

12. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

13. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

14. Art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. (3) Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.”

15. Art. 276³ alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă.

(2) Judecătorul poate dispune citarea participanților la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părți de a examina cererea în ședință publică. Judecătorul poate să respingă o astfel de solicitare în cazul în care consideră că, ținând cont de împrejurările cauzei, nu sînt necesare dezbateri publice. Respingerea se dispune printr-o încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul.”

16. Art. 276⁴ alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„(3) Hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor.”

17. Art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă:

„Persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. (3) La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). (4) Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.”

18. Art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: b) apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

19. Completul de judecată atestă că încheierea contestată a fost emisă la 25 iulie 2024.

20. Aceasta a fost expediată participanților la proces la 2 decembrie 2024 (f.d. 47). Cu toate acestea, în ceea ce privește recurenții și reprezentantul acestora, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție observă că este greșită indicarea adresei electronice la care a fost expediată încheierea recurată. Astfel, în mot eronat încheierea contestată a fost expediată la adresa electronică greșită, raileanu.pentru@gmail.com, în loc de adresa corectă raileanu.petru@gmail.com. În aceste condiții, nu se consideră că încheierea a fost comunicată recurenților la 2 decembrie 2024.

21. Cu încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 iulie 2024, avocatul Petru Răileanu, în interesele recurenților a făcut cunoștință la 20 iunie 2025 (f.d. 52). Anume din această dată începe a curge termenul de recurs împotriva încheierii din 25 iulie 2024. Din aceste considerațiuni, recurenții au depus cererea de recurs împotriva Încheierii Curții de Apel Chișinău cu respectarea termenului prevăzut la art. 425 din Codul de procedură civilă.

22. Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat împotriva încheierii contestate urmează a fi admis din următoarele considerațiuni.

23. Problema centrală care urmează a fi dezlegată de Curtea Supremă de Justiție vizează momentul la care a făcut cunoștință cu hotărârea atacată și implicațiile asupra termenului de apel, în contextul examinării cauzei în procedura cererilor cu valoare redusă.

24. În jurisprudența sa, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a statuat că dreptul de a avea acces la o instanță nu este absolut și poate fi supus unor limitări care nu restricționează sau nu reduc accesul persoanei în cauză într-un mod sau într-o asemenea măsură încât însăși esența dreptului să fie afectată. Principiile aplicării examinării restricțiilor privind accesul la instanțele superioare au fost rezumate de curte în cauza *Zubac împotriva Croației* ([MC], nr. 40160/12, §§ 78-86, 5 aprilie 2018). Astfel, atunci când se pronunță asupra proporționalității unei astfel de restricții, Curtea acordă o atenție deosebită la trei criterii: (i) previzibilitatea restricției; (ii) chestiunea cine ar trebui să suporte consecințele negative ale erorilor comise în timpul procedurii; și (iii) dacă restricțiile în cauză pot fi considerate „formalism excesiv”.

25. Părțile trebuie să poată să exercite dreptul de a formula un apel din momentul în care pot lua cunoștință, în mod efectiv, de hotărârile judecătorești. În caz contrar, instanțele ar putea reduce substanțial termenul de formulare a apelului sau chiar ar putea face imposibil orice apel prin întârzierea comunicării hotărârilor. Ca mijloc de comunicare între organul judiciar și părți, comunicarea aduce la cunoștința părților decizia instanței și motivele acesteia, permițându-le astfel să formuleze apel dacă consideră oportun (*cauza Vachik Karapetyan și alții c. Armeniei*, nr. 15736/16, §88, 15 mai 2025).

26. În speță, hotărârea primei instanțe a fost pronunțată pe 19 aprilie 2024. Aplicând prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de apel s-a împlinit la 19 mai 2024, zi de duminică. Luând în considerațiune prevederile art. 112 alin. (2) din Codul de procedură civilă, termenul de apel împotriva hotărârii din 19 aprilie 2024 s-a împlinit la 20 aprilie 2024.

27. Totodată, Completul de judecată ia act că, din textul încheierii din 27 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care a fost acceptată spre examinare cererea de chemare în judecată în procedura cererilor cu valoare redusă, nu a fost stabilită data ședinței în care urmează a fi pronunțat dispozitivul hotărârii, fiind indicat doar la general faptul că soluționarea cererii de chemare în judecată va avea loc.

28. Deși la materialele dosarului nu există o dovadă a recepționării hotărârii din 19 aprilie 2024 de către recurenți, ultimii au indicat atât în cererea de apel împotriva hotărârii, cât și în cererea de recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău faptul că hotărârea din 19 aprilie 2024 au recepționat-o la 17 mai 2024, zi de vineri (f.d. 37).

29. Completul de judecată a Curții Supreme de Justiție observă că chiar dacă recurenții au recepționat hotărârea atacată în interiorul termenul de apel, aceștia au fost plasați, prin acțiuni neimputabile lor, într-o situație dezavantajoasă, având la dispoziție un termen nejustificat de scurt de la recepționării hotărârii - 17 mai 2024, zi de vineri - până la data împlinirii termenului de apel - 20 mai 2024, zi de luni.

30. Astfel, recurenților le-au rămas 2 zile lucrătoare (vineri și luni) pentru a formula un apel, ceea ce nu oferă condiții efective pentru exercitarea dreptului la apel, mai ales în situația în care nu au cunoscut despre data pronunțării hotărârii și au apelat la un avocat pentru a le reprezenta interesele după ce primit hotărârea din 19 aprilie 2024.

31. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recurenților li s-a cerut să formuleze un apel într-un interval nejustificat de scurt, și aceștia au fost plasați într-o poziție procedurală defavorabilă.

32. Având la dispoziție doar două zile lucrătoare de la data recepționării dispozitivului hotărârii - 17 mai 2024 - până la expirarea termenului legal de apel - 20 mai 2024 - recurenții nu au putut, fără impedimente obiective, să realizeze în acel interval toate acțiunile pe care le-au întreprins ulterior, în perioada 21 mai – 24 mai 2024 (să contracteze un avocat (f.d.33-35), să formuleze o cerere de apel (f.d. 30-32), să fie semnată o procură de reprezentare din partea unui recurent (f.d. 36)).

33. Prin urmare, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de recurs depusă de Garii Hacıaturov, Veaceslav Hacıaturov și Timur Hacıaturov, reprezentați de avocatul Petru Răileanu ca fiind întemeiată, iar încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 iulie 2024 urmând a fi casată, cu restituirea cauzei la Curtea de Apel centru pentru rejudecarea problemei soluționate prin încheierea casată.

34. În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Admite recursul declarat de Garii Hacıaturov, Veaceslav Hacıaturov și Timur Hacıaturov, reprezentați de avocatul Petru Răileanu.

Casează integral încheierea din 25 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău în cauza civilă în procedura cererilor cu valoare redusă, APLP nr. 54/220 COOP împotriva lui Garii Hacıaturov, Veaceslav Hacıaturov și Timur Hacıaturov cu privire la încasarea datoriei pentru consumul energiei termice, cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Centru, pentru rejudecarea problemei soluționate prin încheierea casată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Munteanu

Gheorghe Stratulat